

AD
SVPREMVM HONOREM
GLORIOSISSIMAE MEMORIAE PRINCIPI
FRIDERICO AVGVSTO
REGI POLONIAE ET SAXONIAE
ELECTORI

A. D. XIII. KAL. DECEMBER,
SOLLEMNITER ATQVE PIE HABENDVM
PATRES ACADEMIAE PROCERES
REI PVBLICAE VNIVERSOSQVE
GENEROSISSIMOS ATQVE NOBILISSIMOS
CIVES

IN VITAT.

RECTOR

ACADEMIAE VITEBERGENSIS

DANIEL WILHELMVS TRILLERVS D.
SERENISSIMO PRINCIPI REGIO POLONIAE ET
ELECTORI SÄXONIAE A CONSILIIS AVLAE PROFESSOR
MEDICINAE PRIMARIUS ET ILL. ACAD. SCIENTIAR.
BONONIENSIS SODALIS

PRELO EPHRAIM GOTTLÖB EICHSELDI
ACADEMIAE A TYPIS.

AD

S A U N E M I M M U N D O N I O M

C O R T E S I S M A E M E M O R I A E P R I N C I P I

H I N D E R I C H A V A G A S T O

R E G I P O L O N I A E T E S A X O N I A E

E L B G T O R I

A K T U E L L E S C H R I F T E N

B A T T I S A V A D E M I A E P R O C E R I S

G E R M A N I C A E A M E R I C A E

G E R M A N I C A E A M E R I C A E

C I X E S

T A T T A

R E C T O R

A C A D E M I C A V I T E R R A C T I O R I S

D E S I C H W I H E I M S T R I C H I C H S U

D E S I C H W I H E I M S P R I N C I P I R E G I O P O L O N I A E T E

D E S I C H W I H E I M S A G O T O N I A E D A V E R H O L D S O R

D E S I C H W I H E I M S A G O T O N I A E T E S C I E N T I A R

D E S I C H W I H E I M S A G O T O N I A E

I T A L I O N E S C H R I F T E N

T A T T A

Quoniam enim reges non omnino reges amissi sunt, sed etiam difficile et arduum opus sit, magnos Principes pro dignitate laudare, si intelligent, qui praeter dicendi artem alia quoque studia, et ciuilem praecipue doctrinam, sibi comparantur. Caesaris laudes aliquoties Cicerone persequituri, sed ut callida simulatio hominis Pompeiani satis adpareat. Egregium Traiano panegyricum Plinius dixit; quem tamen multi arguunt, quasi suum principem expresserit, non qualis fuerit, sed qualis esse debuerit. Antonino ut nemo unquam veras laudes inuidit; ita Eumenius Frontonem, Romanae eloquentiae non secundum, sed alterum, decus, subtiliter notat, quod belli in Britannia confetti laudem ipsi dederit, cuius gerendi auspicium in urbis palatio residens alteri mandauerat. Laudauit varios coram Romano pontifice reges Muretus; sed dum Tullii sui formulas affectat, parum reverentiae ostendit, quod humillium clientelarum loco fortunam inter mortales summam defensioni sacri praesulis commendauit. Nemo disertius Daniele Eremita principis laudandi elogium exsecutus fuit; modo Italae facetiae aliorum maiestati pepercissent. Sed haec de oratoribus. Iam si de historicis et philosophis agendum esset, infinita materia nasceretur?

Sanctitas regum, et quorum secundum eos potentia eminet, non hominum solum existimatione constat, sed diuino et humano iure defenditur, ut praeter ceteros Boemerus et Ludewigius eruditè docuerunt. Ipsa sacra Dei

oracula vel occultas cogitationes in reges iniurias vetant.
Deus, quos suae potestatis vicarios populis rectores constituit, sic semper contra violatores maiestatis eorum vindicavit, ut nihil apertioribus in omni historia documentis confirmetur, quam gentes impias in principem celerrimis poenis obnoxias, ^{aut} ubi sceleribus istis modum exceserant, exitio datas fuisse; quod ipsum toti generi humano variis locis diuini scriptores denuntiant, neque prudentiorum quisquam hodie inficias iuerit. Iure reprehenduntur Tacitus, Suetonius, Bodinus, et, quicunque pro libertate stili licentiam amplexi, a contumeliis imperatorum vel regum haud abstinent, nec aliud Romanis, dum Christianorum pietatem defendit, acerbius Tertullianus exprobrauit. Neque aberrare ab ipso veri fonte eos dixeris, qui ruinam orientalis et occidentalis imperii non ex alia potiore caussa praecipitaram fuisse, senserunt, quam, quod ex olefcente Dei metu, qui suae potestatis imaginem in imperatoribus tot gentes ditione complexis coli voluit, nefandis defectionibus tories huius vindictam lacessierint; quod vel sua aetate Theodosicus Gothus clare testatus erat. Aliorum regnorum haud aliunde impulsorum fata satis nota sunt.

Iam vero nihil ipsa sapientia euidentius preeceperit, quam eorum maiestatem iusta reverentia prosequi, quorum a voluntate, imperio, et benefactis, generis mortalium salus et felicitas pendeant. Quantum ipsis in haec facultatis est, tantum non venerationis modo et cultus, verum amoris

ris etiam debetur. Nam si non anima liberos parentibus deuincit, quam quod horum opibus et beneficiis in dies iuantur; quanto iustius principibus obligamur, qui totius rei publicae VERISSIMI PATRES sunt, et integros populos pro sobole sua curant, regunt, sustentant, tueruntur. Quis, nisi ab ipsa hominis natura descierit, his obsequium, fidem, amorem negauerit? Quis non vltro officiorum meminerit, quae eo ipso grata et dulcia sunt, quod ad nos non minus inde fructus perueniat, quam ad eos, quibus tribuuntur? Nemo dixerit meliorem eorum esse conditionem debere, a quibus vitam acceperimus; quum hi ipsi vitam, fortunas, salutem, principum pro omnibus excubanti prouidentiae in acceptis referant, neque nos his frui sine eorum ope possimus. Si ergo a Deo, omnium bonorum auctore, discesseris, primus occurrit, cui pius et gratus animus praestandus sit, quisquis in societate hominum illius vices gerit, et ipsam diuinitatis compellationem ex personae maiestate sortitur.

Amor sane his debitus in ipsis tribuendis laudibus perspicitur, quas per se iustas aequasque officii ratio efficit; sed ut verae habeantur, ut ad aliorum admirationem excitandam valeant, ut hominum animis et adsensione potiantur, recta virtutum aestimatione adsequaris. At enim nulla in re maior iudiciorum varietas, si non licentia quoque est, quam ubi de imperantium virtutibus ac vita censorum passim publica fama usurpat. Quae enim tam fallit, quam fallitur, ubi diuersorum affectuum insidias non ani-

incomitius praesertim in historia principum cognoscenda errat, quo audaciores opinionum auctores naeta est. Non attingemus summorum imperatorum regumque exempla, quae ad nostrae aetatis existimationem attineant, aut populorum hodie vigentium honori praeiudicium adferant, ne modestiam verbis laudemus, re ipsa violemus. De Octauiano Augusto qui Romanorum post excessum eius sensus fuerint, quum facunda et profunda grauitate Tacitus exponit, eidem iudiciorum aiae, cui obnoxiam tanti principis memoriam fuisse refert, subiecisse suum ipse opus a multis subtilibus arbitris censetur. Sunt enim, qui tetrico et infenso virtutibus ingenio finxisse sibi eum plura, quam comperisse, statuant. Idemne populus, qui diuinos praesenti Augusto honores largitus gratulari felicitati imperii consueverat, quod ad hunc unum summa rerum peruererit, qui tantu[m]dem amore, quantum potestate, posset, in tam varias post mortem sententias distrahi potuit? Mithridates ad Arsacem scribens vix atrociora Romanis vniuersis exprobrat, quam vni Octauiano obiciunt, qui sinistre omnia eius acta interpretantur. Ne laudatores quidem ea attingunt, quae Suetonio et Dioni Cassio, totque aliis auctoribus, et totius posteritatis consentienti testimonio, merito credimus! Sed quod Augusto tunc acciderat, cur non similiter accidisse Traiano et M. Antonino legimus? Quum praesertim horum aetatis unquam saeculi Augustei felicitas restitui potuerit, neque sit credibile, ab omni humanae infirmitatis culpa totam eorum vitam vacasse? Si dicendum, quod res est,

est, eas Augusto tragoeidas felicitas perpetua excitauerat,
quae inuidiam pepererat inter eos vel maxime, qui nondum legitimi principatus iura agnoscere aut frena pati,
improspera et vana veteris libertatis cupidine, voluerant.
Hinc, qui Augustum amauerant, ut priuatum fere, nouo
adhuc principis nomine, amauerant; quid sit amare prin-
cipem, felicitatis publicae auctorem, nullo ab externis
metu neque publicis adhuc malis edocti fuerant; nedum
ut prouidentiae diuinae beneficium profana suarum viri-
um fiducia inflati et a vera religione alieni homines agno-
uerint, quod vnius curis omnium securitas protegeretur.
Traianus contra atque Antoninus, iusta principatus forma
dudum inducta, quod amore suorum potentius, quam ar-
mis, imperarent, inuidiae suam maiestatem subtraxerant,
et ipsis rei publicae discriminibus, ut eo impensis amau-
rentur, meruisse prope indicati fuerant. O ergo felices
horum principum virtutes, quorum verissimum argumen-
tum est, sincerus atque incorruptus amor suorum! O pul-
cherrimam de inuidia relatam victoriā, quae votiū cly-
peis inscribit: OB CIVES INTER DISCRIMINA SER-
VATOS!

Habent hoc, qui historias sola publici saporis volu-
ptate imbuere student, ut in aestimandis virtutibus prin-
cipum, quorum magnitudinem admirationi posteris esse
cupiunt, semper fere ad felicitatem actionum, quam cen-
sent, respiciant, et sapientiam euentis metiantur: parum
gnari conditionis rerum humanarum, in quibus saepe vti-
litatem

litatem etiam aduersa adferunt, neque ipsa secunda perpetuum prosunt; nisi ex honestis principiis orta eo exitu terminantur, qui institutas salubriter rationes consentire cum iustitia doceat. In his autem, quae iusta vocari mereantur, obseruanda quaedam est veritas, recta et inconcussa, neque loco suo vel mundi ruinis mouenda. Haec olim VERORVM et VERISSIMORVM cognomina amabilibus principibus peperit, felicitati Sullanae non comparanda modo, sed longe etiam anteferenda: haec ut similitudo cum Deo, haec, ut diuinitas in ipsis sit, praestat: haec est virtus, tot aliarum parens, quam vnam semper in soliis regum adsidere, et moderatrici orbis terrarum prudenteriae in consilio adesse debeat. Hanc quisquis principum tota in vita eminentem securus est, is nobis abiisse supra mortales coetus, et vel regali fastigio altius quiddam animal comprehendisse, et ipsi coelo cognatas curas participasse, iure videbitur!

Non caperet hic locus nomina, nedum virtutes et merita, tot PRINCIPVM S. RENISSIMORVM, quorum constantissimo amore Saxonia omnis aevi exempla dudum superauit, et in longe pulcherrimo gratiarum habendorum certamine omnes bonos ciues occupatos vidit. Testes saltem appellare Melanchthona, Camerarios, Fabricios, Buchneros, Wilkios, Schurrzfleischios, Felleros, Bergeros, Rechenbergios liceat, quale decus patriae piae et felici pepererit, quod fide, obsequio, et veneratione imperantes sibi tot heroas sic semper coluit, ut ad vindican-
dum

dum nominis Germani honorem non maiora aut clariora
documenta proferri aliunde queant, et hanc pietatem alibi
adcuratis praecceptis doceri et informari, apud nos indige-
nam veluti esse, et ingenti exemplorum vertestate semper
florere et vigere dicas. Colimus viuos, honoramus defun-
ctos Principes sic quidem, ut ex hac communia gloria sibi
quisque priuatim particulam, quam licet, decerpere ge-
stiat, et nulla popularior aut gratiisior oratio reperiri pos-
sit, quam quae commemorandis illorum laudibus et rerum
gestarum memoriae consulit, et virtutum commendationi
seruit, et posteris tot AVGVSTAS ET REVERENDIAS
IMAGINES ad imitationem proponit.

Ipsò superiore funestissimo bello, cuius atrocitate sic
percussi et exanimati eramus, ut mille in dies terroribus
et periculis obiecti, qui superstites sumus, aegrum spiri-
tum in luctu et squalore pluribus annis traheremus; nul-
lo tamen maiori cruciatu torquebamur, quam AVGV-
STI patris perpetua, filii heredis FRIDERICI CHRI-
STIANI, et RELIQVÆ DOMVS REGIAE temporaria absentia.
Nulla fuit vel quoquis die hominum etiam paucissimorum
publica aut priuata congressio, in qua non clare et palam,
indignantibus interdum, qui fidem nostram tam facile,
quam arma, vinci optarent, vota pro salute et felici reditu
PRINCIPVM fierent. Audierat Deus pias preces, ut, pa-
ce facta, ad venerationem et REGIS et totius FAMILIAE
AVGVSTAE omnes Proceres laeti atque alacres con-
fluenter, magna etiam populi pars, rerum suarum cura
officio et laetitiae publicae occasione postposita, ad regi-

am tenderent. Omnia vna mens et vnius voti consensio erat, vt quae gaudia tunc vniuersi percipiebamus, propria diu nobis essent, nec tristiori quodam casu impedirentur. Sed aliter Deo est visum, quod VIII. Id. Oct. hunc REGEM atque PATREM PATRIAЕ amissimus, cuius virtutes ingentes effusissimi omnium nostrorum amoris caussae fuerant. Sunt quidem, quae in laudibus D. AVGVSTI, REGIS atque PRINCIPIS MAXIMI, numerentur, tam infinita, tam diuersi generis, tam natura, gradibus, temporibus, disparata, vt nullius ingenium tam velox aut memoria tam sit capax; quin copia electionem et dispositionem vniuersae laudationis difficultiam faciat: sed quaecunque sic propria eius fuere, ut in eorum societatem paucissimi ab omni aeuo venire possint, prima fere animis occurront. Augusta vetustissimi generis origo et claritas, tot imperatorum, regum, principum cognationes et affinitates, tot dignitates vnam intra domum, magnitudo potentiae, ditionis, et opum, NUMERO SA FILIORVM ET FILIARVM, PRINCIPVM REGALIVM ET REGINARVM, PROLES, ET COPIA NEPOTVM IN PVRPVRA GENITORVM, et quae alia in censum fortunae veniant, et historiis potius reseruanda sint, communia sane ex parte magna cum SERENISSIMIS MAIORIBVS aut similia fuere: singulare tamen in omnibus his fuit, quod nihil horum non et virtutibus meruerit, et suorum operum decoribus et splendoribus auxerit. Filius MAGNI REGIS, nec in minorem spem educatus, iis studiis a pueritate dederat, quae vel sola ingenti famae parandae seruirerent

rent. Totius antiquitatis et historiarum cognitio, rerum
vt vniuersi orbis terrarum, ita Europae praeferrim et Ger-
maniae notitia, acre et excellens circa artes iudicium, per-
egrinationes eruditae, consiliorum celeritas et maturitas,
humanitas ciuitasque maiestate salua, forma corporis et
habitus, amicorum et in aulam adscitorum splendor, et
quae alia fastigia principum exornant, dudum omnium na-
tionum et gentium in ore fuerant, et vt mereri regnum
crederetur, antequam regnaret, effecerant. Successerat in pa-
terno principatu, tempore quam inexpectato, tam sollicito et
difficili, minis armorum Europae imminentibus, et Saxoniam
statim, optime ordinata re publica et proutis securitatis sub-
fidiis, constituit, cauitque sollertissime, ne nobis ex indul-
gentia et clementia et prouidentia PATRIS NOSTRI
PVBLICI aliquid subtrahi sentiremus tunc, quum a Polonis
et Lithuanis in locum AVGVSTI PATRIS REX ele-
ctus est. Tum vero, iunctis magnis amicitiis, paratisque
fidissimis et potentissimis terra marique sociis, comprehensis
felicissime bellis, et, mox composita pace, vt a Sarmatis
haud minus, quam a nobis, amaretur, imperii statim ini-
tio adsecutus erat. Videres tunc Sarmatiae et Saxoniae
parem sine aemulatione felicitatem, quum vtraque, quam
discretas virilitatum rationes, tam iunctas vnius Principis
sapientia vires et rerum libertatem experiretur. Sed ad
longe maiora generi humano praestanda beneficia TAN-
TVM REGEM fata reservauerant. Bis intra breue
tempus orbatum imperatore imperium Germaniae ad eius,
tanquam VICARII, administrationem reciderat. Quae-
cumque

tum gesserit, ut libertati et quieti Germaniae consuleret,
Europamque, miris irarum et armorum facibus instictam,
rursus pacaret, magno et composito volumine vix expli-
caretur. Quantum erat, quod surgenti bello imperii ma-
iestatem et legum auxilia opposuit? Quantum, quod adul-
to arma ex necessitate potius, quam ex utilitate, interposuit?
Quantum, quod inter tot aemulorum cupiditates iura SA-
XONICAE DOMVS non auctoritate minore, quam
prouidentia et consilii copia, conseruauit? Quantum, quod
oblatum a quibusdam imperium, oblata erepta aliis spolia,
tanta constantia recusauit, ut satis pateret, vel unicum pa-
triae vulnus sanasse, quam mille felices iectus inferre, ipsum
potius habuisse? Quantum elocatae FILIAE, vna M A-
RIA AMALIA, CAROLO, Siciliae tunc ei Neapole-
os, Hispaniarum hodie maximo Regi; altera M ARIA AN-
NA, MAXIMILIANO IOSEPHO, Imp. CAROLI
VII. filio, Bauariae Duci et Electori; tertia M ARIA IO-
SEPHA, LVDOVICO, LVDOVICI XV. Gall. Reg.
filio, regni heredi? Quantum, iuncta felicissimis auspiciis,
FRIDERICO CHRISTIANO, Principi Regio et Sa-
xoniae nunc Duci et Electori, M ARIA ANTONIA,
CAROLI VII. Imp. item filia? Quantum, nepoti ex
filia FERDINANDO IV. regnum utriusque Siciliae,
a CAROLO patre, Hispania potito, concessum et confir-
matum, vidisse? Quantum, coniunctio tot Europae
partium per connubia, et prouisa DOMVI AVGUSTAE
SAXONICAE per adfinitates munimenta? Quis non
gloriam nostri nominis a Vistula et a Danubio ad Tri-
nacriam, et ad Sequanam, et ad Herculis columnas usque
propagaram hoc felicitatis cursu fateatur? Quis non, hac
intuidam prouocari potuisse, concedat? Sed ne minor in-
ter aduersa, quam secunda, AVGUSTVS NOSTER,
sed eheu! olim NOSTER! cognosceretur, visum Deo erat,
Saxoniam tot beneficiorum quibus ipsi pace parum grata
vteretur, immissa bis durissimi belli calamitate admonere.

Omnia

Omnia egerat OPTIMVS PRINCEPS, vt post CA-
ROLI VI. Imp. obitum quies rei p. conseruaretur, et quis-
que Principum Germaniae reliquorum suo iure, ditione,
et opibus, libere et ex dignitate imperii frueretur. Id edi-
cta VIOARII, ita in coniis propositione rationes, id data
legatis per totius Europae aulas mandata, solum atque vni-
cum spectauerant. Sed, qui sua potentia confidebant, spe-
culati occasionem, quae ex hereditate Austrica nascebatur,
iis animorum motibus dissederant, vt sine armis componi
controversiae non possent. DOMVS SÁXONICAE
non iura quae sita minus, quam imperii salus, exigenter,
vt aliarum partium, prout callidis destinatis occurendum
fuerat, accessio fierem. In nos hinc totius belli impetus
incubuerat, et satis care luimus fidem, quae, si penes eos
fuisset, apud quos ex foedere esse debuissest, aut si salutaria
AVGVSTI monita valuerint, nunquam laborauissemus.
Hic vero, quantum auersus ab aliis alienis insidiandi pro-
posito, tantum in omni actione VERISSIMVS, hoc est iu-
sticia caussae cuiuslibet spectans, et vel suis detrimentis
damna imperii communia sarcens, pacisque restituta et pri-
mus Pragae auctor et conciliator, collamarique non a su-
is magis, quam ab alienis quoque, vt qui optimo iure,
meruit. Lenitas hinc, clementia, et in ignoscendo facilitas,
nobis omnibus solatio, vniuerso terarum orbi admirationi,
erant. Hinc PATER PATRIA E VERISSIMVS.
Hinc inter PRINCIPES SAXONVM, a virtutibus co-
gnomina adepts, dicetur simul CONSTANTISSIMVS.
Nuperi belli magnitudo, atrocitas, crudelitas, et insana-
bili prope ob caussarum implicatissimorum varietatem er-
ror, an intemperies? omnium adhuc oculis animisque ob-
uerfantur. AVGVSTVS NOSTER, vbi quieto, vbi
inter partes medio, vbi pacatori rursus esse, non lieuerat,
quantis laboribus id enixissime studuisset, relictis suis, a
quibus ardentissime amabatur, interea tranquillus et sero-
nissimus defacientis belli procellas absens et Mineruae

paciferae operatus, quia apud quosdam tanta consiliorum
mutabilitas et animorum dissociatio nullam in armis foede-
ratorum reliquam salutis spem fecerant, idem rursus mu-
nus PATRIAE inter tanta discrimina seruatae obtulit, P A-
C E M. O seruantissimum iusti et aequi PRINCIPEM,
qui, dummodo suis consuleret, hanc pacem, ad quam non-
nullorum e foederatis opera parum profuerat, vel testatissi-
mis et ex ipso gentium humaniorum more enatis iuribus
praetulerit? Pacem, quae amnestiae similior, quam ei
nomini, quod accepit, videatur his, qui solos utilitatum
calculos subducere solent. Pax tamen nobis erat, qui
amantissimum et indulgentissimum P A T R E M P A-
T R I A E haud alia condizione recipiebamus, et, piis pro-
salute PRINCIPIS votis nuncupatis, coelo certarim gra-
tias agebamus. Coacta statim Procerum comitia; consul-
tatum haud aliud, quam quibus, modis AVGUSTVS,
REI P. CONSERVATOR, iis succurreret, quorum fidem expertus
fuerat, et conciliatae semel pacem quam securissimam
praestaret. Certabatur egregijs consiliis, studiis, volun-
tatibus, tam eorum, quos SACRI SVI CONSISTORII PARTICIPES
AVGUSTVS, REI B. INSTAVRATOR, delegerat, quam PRI-
MORVM NOBILITATIS SAXONICA, quae obsequio
et fide erga PRINCIPES suam gloriam, fuos honores,
sua decora, semper metiri fuit solita; erecti omnium post
tam luctuosas aerumnas erant animi spes, salus, fortuna,
reductae erant: quum Dei immortalis nutu ingentem nec
opinato nuntius omnibus moerorem adfert: AVGSTVM
VIXISSE! -- Hic vero stillantes lacrimis oculi
calami versus confundunt, et percussus dolore animus ni-
hil aliud, quam arcanorum coelestis protidentiae admir-
ationem cum gemitu, admittit! Vita et acta reliqua TAN-
TI PRINCIPIS scriptorem exspectant et merentur, qui
euentus suis rationibus adsignandi, et naturam rerum hu-
manarum, duce sapientia, perscrutandi, Thucydidea qua-
dam facultate polleat. Nostrac autem tristitiae, eo mai-
ri,

ri, quo tenerior amor erga PRINCIPEM, parentis publici per omnia uices obeuntein, fuerat, nulla res adferre medicinam posset; nisi et hoc in D. AVGUSTI rebus diuinum eslet, quod FILIVM SVCCESOREM FREDERICVM CHRISTIANVM reliquit, cui MVL-TOS AVGUSTOS SAXONVM inesse, iam exordio beatissimi principatus cognoscimus.

Ista tamen tanto vulnere haec praesertim academia, OPIS PRINCIPALIS vel maxime egens, et beneficiorum acceptorum cum veneratione memor, ne pietati desit, supremum honorem defuncto, sed meritis aeternis victuro, REGI AVGUSTO, OPTIMO, PIO, CONSTANTISSIMO, VERRISSIMO, persoluere cupiens, ad id munus delegit VIRVM, qui adfectu sane et animi candore singulari vicibus singulorum nunc fungatur, et communium sensuum, questuum, votorum, religiosus interpres, ea quam sollemnissime peragat, quae ad testandum posteris cultum, quo memoriam ILLIVS prosequimur, et quemius regiae maiestatis requirit, amor vero imperat, vnicے pertinent. Est hic IO-
ACH. SAMVEL WEICKHMANN, V.S.V.SS. Tb. Di et Prof. P. ord. Sen. Ecol. Assess. et ad OO. SS. Praepositus, cuius ut reliqua, CIVES, decora nostis, ita religionem, et doctrinam, et virtutem diligitis. Idem testes esse poteritis, qua erga REGEM, nobis eruptum, TOTAMque DOMVM EIVS AVGVSTAM, fide fuerit, etiam tunc, quum vix sine periculo, certe non sine inuidia et offensa ostendere licebat, quomodo animati, melior pars, essemus. Hic ad comitia Saxoniae Dresenensis publice ablegatus nuper praefens et conscius omnium, quae ibi euenerent, plura percepit, quae hac occasione in considerationem iuste veniant. Itaque a.d. XIII. Kal. Ian. qui instat, hor. a.m. IX. in auditorio maiore ad consecrandam AVGUSTI III. memoriam orationem habebit, et diuinae prouidentiae decreta circa mortem EIVS venerabitur. Vos autem, qui, religione purio-

re magistra, reverentiam principibus a Deo proxime deberi didicistis, huic pio academiae instituto studiis vestris animorumque pro beneficiis REGIIS gratorum ardore co minus deeritis, quo plus ab OPTIMI PRINCIPIS OPTIMO SVCCESORE ET FILIO in dies obligamini.

Quod vnum superest, TE, DEVS AETERNE, cuius in reges supremum imperium est, supplices rogamus, hunc FRIDERICVM CHRISTIANVM iam plaine nostrum, PRINCIPEM POLON. ET LITHVAN. REGIVM, DVCEM ET ELECT. SAX. CELSISS. ET SERENISS., per omnia adiuvia, consiliorumque, quae ad TE refere solet, prosperrimos exitus largire; IPSVM QYE, in quo ingens ADMIRANDORVM SAXONIAE HEROVVM ET ERVERGETARVM instar veneramur, nobis diutissime praesse et interesse finas! IPSVM nuper PATRI in componenda pace conciliatorem, socium, et adiutorem, qui dederas, EIVS saeculo hanc perpetuam dona; ut TVA religio dominetur, fortuna rei p. adsit, honestae artes vigeant, boni mores valeant, et PRINCIPIS atque subiectorum salus ab uno fonte, TVA benigna ope, defuant! Omnia haec eadem MARIAE ANTONIAE, quam IPSAM non sine TVO numine tori principalis sociam sortitus est, haec FILIIS FILIABV Sque, haec FRA TRIBVS et SORORIBVS, PRINCIPIBVS REGIS aut REGINIS, haec TOTI DOM VI AVGUSTAE tribue, b. sicut omnes intelligent, SAXONIAM TIBI CARAM ESSE!

P. P. Vitebergae a. d. XIV. Kal. Ian. A. S. R.
CCLXIV.

ULB Halle
003 770 109

3

SB

10
1963
fc

AD
SVPREMVM HONOREM
GLORIOSISSIMAE MEMORIAE PRINCIPI
FRIDERICO AVGVSTO
REGI POLONIAE ET SAXONIAE
ELECTORI
A. D. XIII. KAL. DECEMBR.
SOLLEMNITER ATQVE PIE HABENDVM
PATRES ACADEMIAE PROCERES
REI PVBLICAE VNIVERSOSQVE
GENEROSISSIMOS ATQVE NOBILISSIMOS
CIVES
I N V I T A T E
R E C T O R
ACADEMIAE VITEBERGENSIS
DANIEL WILHELMVS TRILLERVVS D.
SERENISSIMO PRINCIPI REGIO POLONIAE ET
ELECTORI SAXONIAE A CONSLIIS AVLAE PROFESSOR
MEDICINAE PRIMARIVS ET ILL. ACAD. SCIENTIAR.
BONONIENSIS SODALIS

PRELO EPHRAIM GOTTLÖB EICHSFELDI
ACADEMIAE A TYPIS.